Powiatowy Urząd Pracy w Piszu
ul. Zagłoby 2, 12-200 Pisz
Tel. 087/425-24-30
www.pup.pisz.pl

SYTAUACJA NA RYNKU PRACY POWIATU PISKIEGO W ROKU 2013

Pisz – kwiecień2014 r.

SPIS TREŚCI

str.

1. STRUKTURA BEZROBOCIA …… 3

1.1. Zmiany w poziomie bezrobocia…… 3

1.2. Stopa bezrobocia…… 4

2. OFERTY PRACY I PODJĘCIA PRACY…… 4

2.1. Oferty pracy…… 4

2.2. Podjęcia pracy…… 6

3. AKTYWNE FORMY PROMOCJI ZATRUDNIENIA, ŁAGODZENIA SKUTKÓW BEZROBOCIA I AKTYWIZACJI BEZROBOTNYCH……. 7

3.1. Zatrudnienie subsydiowane osób bezrobotnych…… 7

3.2. Inne usługi i instrumenty rynku pracy, służące aktywizacji bezrobotnych…… 9

4. PROGRAMY REALIZOWANE W POWIECIE PISKIM…… 12

5. FUNDUSZ PRACY…… 21

6. PODSUMOWANIE……. 22

1. STRUKTURA BEZROBOCIA

1.1 Zmiany w poziomie bezrobocia

W 2013 roku rynek pracy w Powiecie piskim charakteryzowała duża dynamika zmian. Liczba osób w styczniu 2013r osiągnęła najwyższą wartość (6767 osób), następnie stopniowo spadała do 5620 osób (w czerwcu) i od lipca zaczęła wzrastać. Ostatecznie, liczba bezrobotnych w powiecie piskim na koniec grudnia 2013 roku wynosiła 6306 osób. W porównaniu do roku 2012 (5790 osób) nastąpił wzrost o 516 bezrobotnych osób.

Wykres 1. Zmiany w poziomie bezrobocia w powiecie piskim.

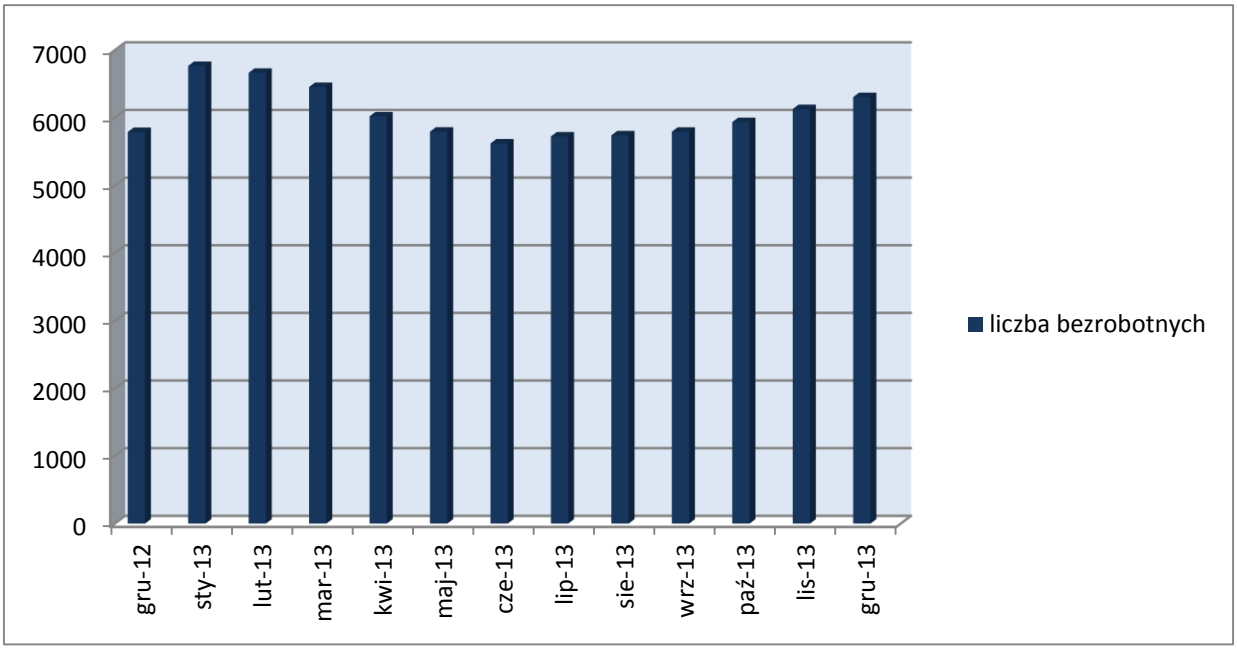

Źródło: Opracowanie własne, na podstawie sprawozdania MPiPS-01

Tabela nr 1. Dynamika spadku /wzrostu bezrobocia w powiecie piskim w latach 2010-2012.

Rok	Liczba bezrobotnych	Spadek/wzrost do poprzedniego roku	Spadek/wzrost do poprzedniego roku w %
2011	6323	+232	+3,66
2012	5790	-533	-8,43
2013	**6306**	**+516**	**+8,91**

Źródło: Opracowanie własne, na podstawie sprawozdania MPiPS-01.

1.2 **Stopa bezrobocia**

W grudniu 2013 roku stopa bezrobocia w kraju wynosiła 13,4%, w porównaniu do poprzedniego roku była stabilna. W województwie warmińsko-mazurskim nastąpił wzrost liczby bezrobotnych o 0,5% (z 21.2% na koniec 2012 roku do 21,7% na koniec 2013 roku), natomiast w powiecie wzrosła o 1,3% (z 31.4% na koniec 2012 do 32,7% na koniec 2013 roku). Należy zauważyć, że wzrost liczby bezrobotnych w powiecie spowodowany był zakończeniem sezonu. Osoby posiadające umowy zawarte na czas określony powracały do ewidencji Urzędu. Stopa bezrobocia w Powiecie piskim utrzymuje się nadal na bardzo wysokim poziomie, na którą ma wpływ zła sytuacja gospodarcza zarówno w kraju jak i w powiecie.

Tabela 2. Stopa bezrobocia w latach 2011-2013 w powiecie piskim na tle województwa i kraju.

Miesiąc	Kraj	Województwo	Powiat	Miejsce powiatu w województwie
Grudzień 2011	12,5	20,1	32,2	I
Grudzień 2012	13,4	21,2	31,4	I
Grudzień 2013	13,4	21,7	32,7	II

Źródło: Opracowanie własne, na podstawie danych GUS-u.

W roku 2013 klasyfikowaliśmy się na II miejscu w województwie, natomiast na III miejscu w kraju (za powiatem szydłowieckim – 38,9% woj. mazowieckie podregion radomski oraz braniewskim – 32,9% woj. warmińsko-mazurskie).

2 OFERTY PRACY I PODJĘCIA PRACY

2.1. Oferty pracy

W 2013 roku do Powiatowego Urzędu Pracy w Piszu wpłynęło 2716 ofert pracy. Porównując dane do poprzedniego roku nastąpił spadek liczby zgłoszonych wolnych miejsc pracy o 344 oferty, tj. 12,6%. Związane jest to ze zmniejszeniem ilości miejsc pracy subsydiowanej (finansowanej przez Urząd). Większość ofert pracy w roku 2013, bo 83,2% (2 260 ofert) dotyczyła zatrudnienia subsydiowanego. Analogicznie w roku 2012 oferty pracy subsydiowanej stanowiły 85,2% (2 607 ofert) ogółu pozyskanych od pracodawców miejsc pracy. Jednak należy zauważyć fakt zwiększenia o 2% do poprzedniego roku liczby wolnych miejsc pracy z tzw. „wolnego naboru” bez wsparcia finansowego Urzędu (2012 – 14,8%, 2013 – 16,8%)

Wykres nr 2. Oferty pracy w powiecie piskim w latach 2012-2013.

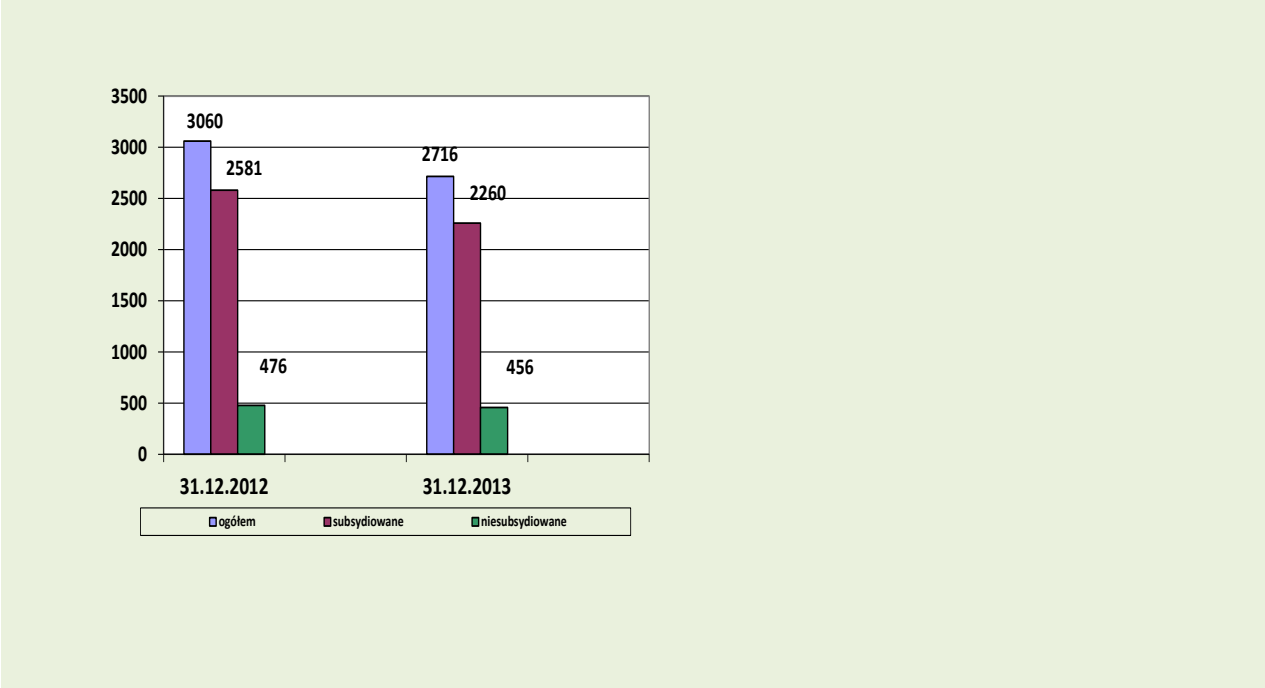

Źródło: Opracowanie własne, na podstawie sprawozdania MPiPS-01.

Rynek ofert pracy w powiecie piskim jest zróżnicowany. Liczba wakatów uzależniona jest od sezonu (popytu na daną grupę pracowników).

Wykres nr 3. Oferty pracy subsydiowanej w powiecie piskim w latach 2012 – 2013.

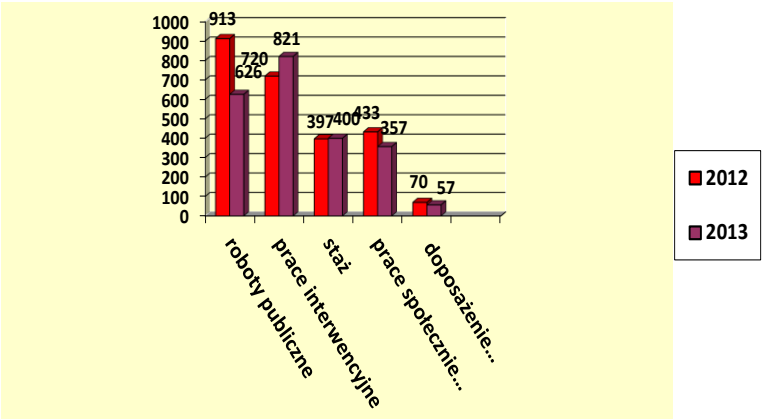

Źródło: Opracowanie własne, na podstawie sprawozdania MPiPS-01

Analizując oferty pracy subsydiowanej w latach 2011-2012 należy stwierdzić, iż w roku 2013 znacznie wzrosła liczba ofert pracy w ramach prac interwencyjnych, zmniejszyła się liczba wolnych miejsc pracy w ramach robót publicznych, natomiast staże i doposażenia stanowisk pracy oraz prace społecznie – użyteczne pozostały na podobnym poziomie.

2.2. Podjęcia pracy

Wśród wyłączonych z ewidencji 7586 osób w 2013r 53,9% (4091 osób) wyłączono z powodu podjęcia pracy.

Tabela 3. Podjęcie pracy przez bezrobotnych w powiecie piskim w latach 2011-2012

Wyszczególnienie	2011	2012	2013	Zmiany do 2011	Zmiany do 2012
Ogółem podjęcie pracy	3896	4109	**4091**	+195	-18
Praca subsydiowana	1348	1852	**1675**	+327	-177
Praca niesubsydiowana	2548	2257	**2459**	-89	+202

Źródło: Opracowanie własne, na podstawie sprawozdania MPiPS-01.

Znaczny wzrost liczby bezrobotnych podejmujących pracę, dotyczył pracy niesubsydiowanej Natomiast w tym samym okresie spadła liczba bezrobotnych podejmujących prace subsydiowane. W porównaniu do roku 2012 ogólna liczba podjęć pracy zmalała o 18 osób, natomiast w okresie dwuletnim jest wyższa o 195 osób.

W przypadku pracy subsydiowanej (finansowanej z Urzędu) w roku 2013 pracę podjęło 1675 osoby, tj. o 177 osób mniej niż w roku poprzednim.

W porównaniu do poprzedniego roku nastąpił znaczny wzrost podjęć pracy niesubsydiowanej tj. o 202 osoby.

Tabela Nr 4. Podjęcie pracy subsydiowanej w latach 2011-2013 w powiecie piskim

Wyszczególnienie	2011	2012	2013	Zmiany do 2011	Zmiany do 2012
Ogółem podjęcie pracy subsydiowanej, tym:	1348	1852	1675	+327	-177
- prace interwencyjne	855	720	821	-34	+101
- roboty publiczne	326	913	626	+300	-287
- dotacje dla bezrobotnych	4*	78***	76*)***	+73	-1
- zatrudnienia w ramach doposażenia stanowiska pracy	163**	142**	108**	-55	-34

Źródło: Opracowanie własne, na podstawie sprawozdania MPiPS-01

*Dotacje udzielone w roku 2011, osoby wyłączone z ewidencji w 2012

**Wyłączone osoby, w tym fluktuacja.

***Przyznane środki na rozpoczęcie działalności gospodarczej dla przez PUP w Giżycku 2012 - 1osoba, 2013 – 5 osób

*) dotacje udzielone w 2012, osoby wyłączone z ewidencji w 2013

Najwięcej ofert pracy subsydiowanej dotyczyło prac interwencyjnych (821 ofert). W porównaniu do poprzedniego roku nastąpił znaczny wzrost - o 101 ofert. Jeśli chodzi o zatrudnienie w miejscach pracy utworzonych w ramach dotacji dla pracodawców nastąpił tu wzrost o 13 refundacji stanowisk odpowiednio w 2012 – 57, 2013 -70. Spadek ofert pracy nastąpił przy zatrudnieniu w ramach robót publicznych o 287 osób oraz prac społecznie użytecznych o 63 osoby. Spowodowane było to mniejszą ilością środków na aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu. Staże utrzymały się prawie na tym samym poziomie.

3 AKTYWNE FORMY PROMOCJI ZATRUDNIENIA, ŁAGODZENIA SKUTKÓW BEZROBOCIA I AKTYWIZACJI BEZROBOTNYCH

3.1 Zatrudnienie subsydiowane osób bezrobotnych

W roku 2013 subsydiowanym zatrudnieniem w powiecie piskim objęto 1632 osoby, czyli o 220 mniej niż w 2012 roku. Najwięcej osób podjęło pracę w ramach prac interwencyjnych (821 osób tj. 50,3% ogółu prac subsydiowanych), roboty publiczne (626 osób, tj. 38,3%).

Roboty publiczne - to forma, po którą najczęściej sięgają samorządy, kierując bezrobotnych na zorganizowane miejsca pracy. W roku 2013 skierowano do prac w ramach robót publicznych 626 osób (w tym 330 kobiet), o 287 osób mniej niż w poprzednim roku. Należy nadmienić, że osoby te skierowane zostały w ramach środków Funduszu Pracy, jak i dzieci realizacji różnych programów aktywizacyjnych, a mianowicie:

- *„Kierunek praca”* -22 osoby;
- *„Aktywni po 50-tce’’* – 96 osób;
- *„Czas na pracę’’* – 21 osób;
- *„Aktywizacja zawodowa osób bezrobotnych z Powiatu Piskiego’’* – 163 osoby;

Ze środków finansowanych z Funduszu Pracy – 324 osoby.

Prace interwencyjne – organizowane były u pracodawców działających głównie w sektorach gospodarki: handel, działalność produkcyjna jak również administracja. W roku 2013 do prac interwencyjnych skierowano 821 osób, o 101 osób więcej niż w roku poprzednim. Do sektora prywatnego skierowano 82 osoby. Osoby te sfinansowane były ze środków Funduszu Pracy, jak również w ramach programów aktywizacyjnych, jak niżej:

- *„Aktywni po 50-tce’’* - 6osób;
- *„Koniec z biernością- czas na pracę’’’* – 24 osoby.

Pozostałe finansowane ze środków Funduszu Pracy – 52 osoby.

Do pracodawców nie będących beneficjentami pomocy publicznej skierowanych zostało 739 osób. Prace interwencyjne finansowane były ze środków Funduszu Pracy oraz w ramach niżej wymienionych programów:

- *„Koniec z biernością – czas na pracę’’* – 181 osób;

- *„Kierunek praca” – 30 osób;*
- *„Aktywni po 50-tce” – 9 osób;*
- *„Czas na pracę”* – 15 osób.

Ze środków Funduszu Pracy finansowano prace interwencyjne dla 504 osób.

Ponadto ze środków PFRON do wykonywania prac interwencyjnych skierowano 21 osób niepełnosprawnych poszukujących pracy nie pozostających w zatrudnieniu.

Do wykonywania ***prac społecznie użytecznych*** skierowano w 2013 roku 370 osób (w tym 259 kobiet), w tym:

- z terenów wiejskich 215osób;
- powyżej 50 roku życia 88 osób;
- długotrwale bezrobotnych – 355 osoby;
- do 25 roku życia 14 osób.

Dofinansowanie podjęcia przez bezrobotnego działalności gospodarczej. Ta pomoc osobom bezrobotnym stanowi jeden z najefektywniejszych sposobów przeciwdziałaniu bezrobociu, ponieważ pomaga wyjść z bezrobocia, jak również wspiera lokalną małą przedsiębiorczość i stymuluje rozwój gospodarczy regionu. W 2013 roku 68 osób bezrobotnych (w tym 20 kobiet tj. 29%) podjęło działalność gospodarczą z udziałem środków Funduszu Pracy i Europejskiego Funduszu Społecznego (Fundusz Pracy – 14 osób, Europejski Fundusz Społeczny – 54 osób). Działalność produkcyjną rozpoczęły 7 osób bezrobotnych, w zakresie świadczenia usług – 52 osoby i w branży handlowej 9 osób. W omawianym roku z osób bezrobotnych, które nie ukończyły 25 roku życia działalność podjęło 6 osób, w wieku powyżej 50 roku życia 6 osób. W ogólnej liczbie rozpoczynających działalność gospodarcza status osoby długotrwale bezrobotnej posiadało 21 osób oraz 25 osób to bezrobotni zamieszkali na wsi.

Projektami realizowanymi przez PUP w Piszu, w ramach których przyznano środki na podjęcie działalności gospodarczej był program specjalny oraz niżej wymienione projekty:

- *„Koniec z biernością czas na pracę’’* współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Pracy, pozwolił na udzielenie jednorazowej pomocy przy podejmowanej działalności gospodarczej dla 54 osoby bezrobotne;
- *„Aktywizacja zawodowa osób bezrobotnych z Powiatu Piskiego”* – program współfinansowany ze środków pochodzących z „rezerwy’’ Ministra Pracy i Polityki Społecznej. Z jednorazowych środków na podjęcie działalności gospodarczej skorzystało 2 osoby bezrobotne;

W 2012 roku Powiatowy Urząd Pracy w Piszu był partnerem w projekcie „Przedsiębiorczość - droga do sukcesu’’ współfinansowanego ze środków Europejskiego. - 5 osób rozpoczęło działalność gospodarczą.

Na podstawie 62 złożonych wniosków ***o refundację kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy dla skierowanego bezrobotnego*** PUP w Piszu w 2013 roku zawarł 40 umów o refundację kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy dla 57 skierowanych osób bezrobotnych. W ogólnej liczbie bezrobotnych skierowanych na utworzone miejsca pracy zostało zatrudnionych 17 kobiet (tj. 29,8% ogólnej liczby).

Refundację kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy dla skierowanych przez Urząd bezrobotnych realizowano z wykorzystaniem środków Funduszu Pracy oraz środków Europejskiego Funduszu Społecznego z ramach niżej wymienionych programów:

- *„Kierunek Praca”* – 10 osób;
- *„Aktywni po 50-tce”* – 6 osób;
- *„Aktywizacja zawodowa osób bezrobotnych z Powiatu Piskiego”* – 15 osób;
- *„Koniec z biernością – czas na pracę” EFS* – 22 osób;

Ze środków Funduszu Pracy przyznanych w ramach algorytmu – 4 osoby.

Na podstawie zawartych umów w zakresie branży:

- produkcyjnej zrefundowano 3 zakładom pracy koszty wyposażenia lub doposażenia 4 stanowiska pracy,
- usługowej dla 34 zakładów zrefundowano koszty wyposażenia lub doposażenia stanowisk pracy dla 49 osób bezrobotnych,
- handlowej 3 podmiotom refundowano 3 stanowiska pracy;

Wszystkie wnioski o refundację kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy dla skierowanego bezrobotnego, które wpłynęły do Urzędu pracy zostały przeanalizowane i ocenione od strony formalnej i finansowej.

Urząd przed dokonaniem wypłaty refundacji i skierowaniem bezrobotnego stwierdził utworzenie 57 stanowisk pracy, jego wyposażenie i doposażenie. Stwierdzono również fakt prowadzenia działalności gospodarczej i prawidłowe wydatkowanie przyznanych środków.

W analizowanym okresie odnotowano zainteresowania podmiotów prowadzących działalność gospodarczą tworzeniem nowych stanowisk pracy na poziomie roku 2012.

3.2 Inne usługi i instrumenty rynku pracy, służące aktywizacji bezrobotnych

W 2013 roku, najczęściej kierowano osoby bezrobotne do pracy w ramach prac interwencyjnych (821 osób), roboty publiczne (626 osób), a także staże (400 osób), do wykonywania prac społecznie użytecznych (370 osób) oraz szkolenia (73 osoby).

Staże – w roku 2013 z tej formy aktywizacji skorzystało 400 osób, tj. o 3 osoby więcej niż w roku 2012. Z 486 osób, które ukończyły staż w 2013 roku 351 osób podjęło pracę w trakcie lub po zakończeniu stażu (**tj. 72,22%** ogółu osób, które ukończyły staż w 2012 r.).

Do zorganizowania stażu wykorzystano środki Funduszu Pracy jak i środki Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach programów skierowano:

- *„Koniec z biernością – czas na pracę''* – 281 osoby;
- *„Kierunek Praca''* – 26 osób;
- *„Czas na pracę''* – 11 osób:
- *„Postawmy na młodych*" – 31 osób;
- *„Solidny starter zawodowy*" – 50 osób.

Ponadto skierowano 1 osobę niepełnosprawną poszukującą pracy nie pozostające w zatrudnieniu – ze środków PFRON.

W ramach środków Funduszu Pracy (algorytm) staż finansowano dla 82 osoby.

Szkolenia – przy pomocy środków pozostających w dyspozycji Urzędu w roku 2013 przeszkolono 73 osoby.

Obszary szkoleń i ilość osób w jakich były realizowane kursy/szkolenia:

- Rachunkowość, księgowość, bankowość, ubezpieczenia, analiza inwestycyjna – 1.osoba, tj. 1,36%;
- Architektura i budownictwo – 9 osób, tj. 12,33%;
- Usługi fryzjerskie, kosmetyczne – 3 osoby, tj. 4,11%
- Usługi gastronomiczne – 2 osób, tj. 2,74%
- Pozostałe usługi np. transport (w tym prawa jazdy), krawieckie, obuwnicze, szklarskie, stolarskie –11 osoby, tj.15,07%
- Inne obszary szkoleń m.in. operatorzy maszyn, spawacze, BHP, technika i handel artykułami technicznymi – 47 osób, tj. 64,39%

Efektywność szkoleń na koniec roku sprawozdawczego 2013 **wyniosła 75,34%.**

Wykres 4. Obszary realizowanych szkoleń przez PUP w Piszu w 2013 r.

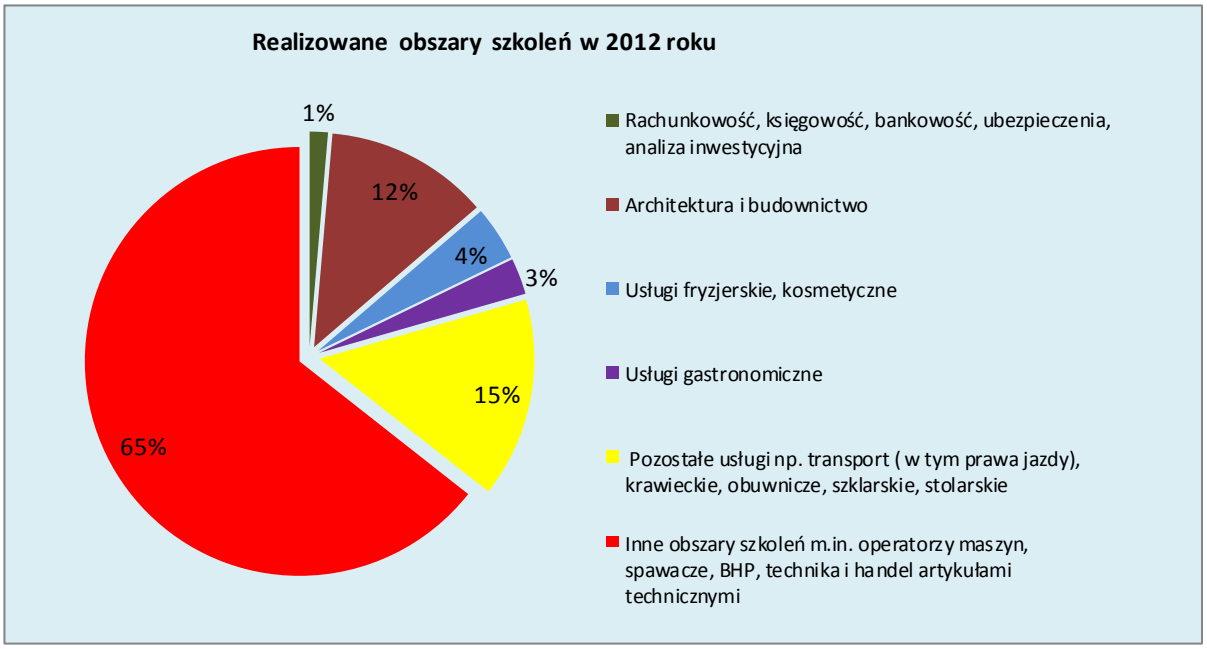

*na podstawie sprawozdania załącznik nr4 MPiPS

W ramach **informacji i promocji** Powiatowego Urzędu Pracy w Piszu w 2013 r. ponad 90 osób bezrobotnych skorzystało z bezpłatnych szkoleń zawodowych realizowanych przez inne instytucje na terenie województwa warmińsko – mazurskiego m.in. w ramach projektów:

- „Praca w ochronie dla wszystkich" realizowany przez OSZ Faktor w Olsztynie;
- „Przez doświadczenie po zatrudnienie" realizowany przez MakBud Centrum Edukacyjne Omega Ul. Armii Krajowej 42, 19-300 Ełk;
- „Młodzi zatrudnieni" realizowany przez Ośrodek Nauczania Języków Obcych Agencja Turystyki Językowej Lingwista przy partnerstwie ATJ S.A.;
- „Praca w ochronie dla wszystkich !" realizowany przez Ośrodek Kształcenia Zawodowego FAKTOR w Olsztynie;
- „50 Plus Pracownikiem Na 5 Plus" realizowany przez Business School w Szczytnie;
- „Rozwój obszarów zależnych od rybactwa" realizowany przez LGD w Orzyszu;
- „Pomagamy zwalniamy" oraz „Dobry start" realizowany przez ZDZ Pisz;
- "Wygraj swoją przyszłość" realizowany przez Polską Giełda Pracy Sp. z o.o. w Ełku.

Dofinansowanie studiów podyplomowych:

W 2013 roku dofinansowano trzem osobom studia podyplomowe w zakresie „Rachunkowość", „Ochrona zagrożenia gatunków ptaków i siedlisk przyrodniczych w programie rolnośrodowiskowym, ocena oddziaływania na środowisko" oraz „Doradztwo zawodowe".

Prace społecznie użyteczne – w roku 2013, do prac społecznie użytecznych skierowanych zostało 370 osób bezrobotnych bez prawa do zasiłku, korzystających ze świadczeń pomocy społecznej. Jest to o 63 osób mniej niż w roku poprzednim.

Poza wymienionymi wyżej usługami oraz instrumentami rynku pracy finansowanymi z środków Funduszu Pracy, w stosunku do bezrobotnych zastosowanie miały także inne formy aktywizacji, a mianowicie:

- finansowanie kosztów przejazdu do pracodawcy,
- dodatki aktywizacyjne dla najbardziej mobilnych bezrobotnych,
- stypendium za kontynuowanie nauki
- formy bezgotówkowe: poradnictwo zawodowe i informacja zawodowa, pomoc w aktywnym poszukiwaniu pracy,
- świadczenie integracyjne osobom korzystającym z Centrum Integracji Społecznej

Poradnictwo zawodowe - Jedną z form pomocy dla osób bezrobotnych i poszukujących pracy jest poradnictwo zawodowe i informacja zawodowa.

W 2013 roku udzielono 3322 porad indywidualnych dla osób bezrobotnych i poszukujących pracy.

Najliczniejszą grupę osób bezrobotnych i poszukujących pracy reprezentowali:

- bezrobotni zarejestrowani powyżej 12 miesięcy –1096 osoby,
- bezrobotni do 25 roku życia – 1074 osoby
- bezrobotni zarejestrowani od 6 miesięcy do 12 miesięcy – 1223 osoby

Z usług poradnictwa zawodowego grupowego (zajęć warsztatowych), skorzystało 623 osoby bezrobotne, w tym 330 kobiet.

Poradnictwo zawodowe indywidualne i grupowe było realizowane przede wszystkim w ramach następujących programów rynku pracy:

- Program współfinansowany z Europejskiego Funduszu Społecznego:

Program Operacyjny KAPITAŁ LUDZKI Projekt: „Koniec z biernością czas na pracę"

Informacja zawodowa **-** W 2013 roku z usług informacji zawodowej grupowej skorzystało 1283 osoby, w tym 1085 kobiety. Najliczniejszą grupę osób stanowili:

- bezrobotni zarejestrowani do 6 miesięcy tj. 1718 osób, w tym 825 kobiet
- bezrobotni zamieszkali na wsi tj. 1036, w tym 515 kobiet.

Spośród osób korzystających z usług poradnictwa zawodowego w 2013 roku, pracę podjęło 895 osób bezrobotnych, w tym 476 kobiet. Natomiast 66 osoby bezrobotne i poszukujące pracy, w tym 8 kobiet, zostało skierowanych na szkolenia zawodowe, mające na celu przede wszystkim przekwalifikowanie zawodowe lub doskonalenie zawodowe.

Klub pracy **–** Jest jedną z form pomocy w aktywnym poszukiwaniu pracy. Poprzez aktywne i nowoczesne metody dydaktyczne jakimi Lider przygotowuje osoby bezrobotne i poszukujące pracy do bardziej intensywnego i efektywnego poszukiwania pracy, pomaga zwalczyć apatię i poczucie bezradności, pozwala poznać swoje możliwości i umiejętności.

Pomoc jest realizowana przez organizowanie i prowadzenie szkoleń z zakresu umiejętności aktywnego poszukiwania pracy, ale także poprzez organizowanie licznych zajęć aktywizacyjnych. Są to kilkudniowe spotkania (grupa maksymalnie 16 osobowa) skierowane do grupy osób bezrobotnych i poszukujących pracy z doborem odpowiedniej tematyki a także z nauką podstaw obsługi komputera.

W 2013 roku odbyły się 2 szkolenia trzytygodniowe z zakresu umiejętności aktywnego poszukiwania pracy, w których uczestniczyły 24 osoby oraz przeprowadzono 70 zajęć aktywizacyjnych, w których uczestniczyło 704 osoby bezrobotne.

4 PROGRAMY REALIZOWANE W POWIECIE PISKIM

4.1. Projekt ***„Koniec z biernością – czas na pracę"*** jest projektem wieloletnim, który obejmuje lata 2007-2013 i jest współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego, w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki, Priorytet VI – „ Rynek pracy otwarty dla wszystkich", Działanie 6.1- Poprawa dostępu do zatrudnienia oraz wspieranie aktywności zawodowej w regionie, Poddziałanie 6.1.3 – Poprawa zdolności do zatrudnienia oraz podnoszenie poziomu aktywności zawodowej osób bezrobotnych. Realizacja projektu trwa od 2008 roku.

W roku 2013 projekt skierowany był do osób bezrobotnych z powiatu piskiego, a w szczególności do:

- bezrobotnych do 30 roku życia,
- bezrobotnych długotrwale,
- bezrobotnych niepełnosprawnych,
- bezrobotnych osób zamieszkujących tereny wiejskie,
- bezrobotnych powyżej 50 roku życia.

Celem projektu było podniesienie aktywności zawodowej i zdolności do podjęcia zatrudnienia osób bezrobotnych z powiatu piskiego.

W roku 2013 do w ramach projektu wsparciem objętych było *643 osoby bezrobotne z powiatu piskiego*. Działania jakie skierowane były do beneficjentów ostatecznych projektu to:

- poradnictwo zawodowe,
- indywidualny plan działania,
- pośrednictwo pracy,
- prace interwencyjne,
- jednorazowe środki na rozpoczęcie działalności gospodarczej,
- zatrudnienie w ramach wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy,
- szkolenia indywidualne,
- staż.

Kwota dofinansowania projektu w 2013 roku **wynosiła 4.656.500,00** zł.

W wyniku udziału w projekcie w 2013 roku zatrudnienie podjęło 300 osób, w tym 150 kobiety**.**

4.2 Projekt ***„Solidny starter zawodowy"*** był *współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego*, Priorytet VI – „Rynek pracy otwarty dla wszystkich", Działanie 6.1 – Poprawa dostępu do zatrudnienia oraz wspieranie aktywności zawodowej w regionie, Poddziałanie 6.1.1 – Wsparcie osób pozostających bez zatrudnienia na regionalnym rynku pracy.

Okres realizacji projektu: 01.04.2012r – 30.09.2013r**.**

Celem projektu było podniesienie poziomu aktywności zawodowej bezrobotnej młodzieży z powiatu piskiego poprzez nabycie kwalifikacji zawodowych, doradztwo zawodowe oraz pośrednictwo pracy.

Projekt skierowany był do 60 osób bezrobotnych w wieku 18-24 lata, zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Piszu, które nie posiadały kwalifikacji zawodowych, w tym w szczególności do:

- bezrobotnych kobiet,
- długotrwale bezrobotnych,
- bezrobotnych zamieszkujących obszary wiejskie powiatu piskiego,
- bezrobotnych niepełnosprawnych.

W ramach projektu uczestnicy zostali objęci kompleksowym wsparciem poprzez udział w minimum trzech formach wsparcia, w tym:

- doradztwo zawodowe (Indywidualne Plany Działania) – 60 osób,
- szkolenia zawodowe (związane z turystyką):

- kucharz – 12 osób,
- kelner(ka)/barman(ka) – 12 osób,
- szkutnik – 12 osób,
- pokojowa(y)/sprzątaczka w hotelu – 12 osób,
- recepcjonista(ka) – 12 osób,

- pośrednictwo pracy – 59 osób,
- staże – 48 osób.

W ramach projektu zatrudnienie podjęło 21 osób.

Kwota dofinansowania projektu: 679.965,67 zł (w tym**, 369.530,71zł - budżet na 2013r**).

4.3 Projekt ***„Postawmy na młodych!"*** był *współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego,* Priorytet VI – „Rynek pracy otwarty dla wszystkich", Działanie 6.1 – Poprawa dostępu do zatrudnienia oraz wspieranie aktywności zawodowej w regionie, Poddziałanie 6.1.1 – Wsparcie osób pozostających bez zatrudnienia na regionalnym rynku pracy.

Okres realizacji projektu: 01.04.2012r – 30.09.2013r.

Celem projektu było podniesienie poziomu aktywności zawodowej bezrobotnej młodzieży z powiatu piskiego poprzez nabycie kwalifikacji zawodowych, doradztwo zawodowe oraz pośrednictwo pracy. Projekt skierowany był do 36 osób bezrobotnych w wieku 18-24 lata, zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Piszu, które posiadały wykształcenie średnie lub wyższe, ale nie posiadały kwalifikacji zawodowych lub/i doświadczenia zawodowego, w szczególności do:

- bezrobotnych kobiet,
- długotrwale bezrobotnych,
- bezrobotnych zamieszkujących obszary wiejskie powiatu piskiego.

W ramach projektu uczestnicy zostali objęci kompleksowym wsparciem poprzez udział w minimum trzech formach wsparcia, w tym:

- Doradztwo zawodowe (Indywidualne Plany Działania) – 36 osób,
- Zajęcia aktywizacyjne w Klubie Pracy – 36 osób,
- Szkolenia zawodowe:
  - Specjalista/ka do spraw finansów z elementami księgowości i umiejętności pozyskiwania funduszy unijnych – 24 osoby,
  - Sekretarka/ asystent(ka) szefa z elementami obsługi archiwum – 12 osób.

- Pośrednictwo Pracy – 36 osób,
- Staże – 31 osób.

W ramach projektu zatrudnienie podjęło 21 osób.

Kwota dofinansowania projektu: 520.337,18 zł (**w tym 306.833,18 zł - budżet na 2013r).**

4.4 Projekt ***„Bez barier"*** był *współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego***,** Priorytet VI – „Rynek pracy otwarty dla wszystkich", Działanie 6.1 – Poprawa dostępu do zatrudnienia oraz wspieranie aktywności zawodowej w regionie, Poddziałanie 6.1.1 – Wsparcie osób pozostających bez zatrudnienia na regionalnym rynku pracy.

Okres realizacji projektu: 01.06.2012r-31.05.2013r.

Projekt skierowany był do 15 osób niepełnosprawnych, zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Piszu, posiadających status osób bezrobotnych, które nie posiadały kwalifikacji lub/i doświadczenia zawodowego, a w szczególności do osób zamieszkujących obszary wiejskie.

W ramach projektu uczestnicy zostali objęci kompleksowym wsparciem poprzez udział w minimum trzech formach wsparcia, w tym:

- Doradztwo zawodowe (Indywidualne Plany Działania) – 15 osób niepełnosprawnych,
- Zajęcia aktywizacyjne w Klubie Pracy – 15 osób niepełnosprawnych,
- Indywidualne szkolenia zawodowe – 15 osób niepełnosprawnych,
- Pośrednictwo pracy – 15 osób niepełnosprawnych,
- Staże – 13 osób niepełnosprawnych.

W ramach projektu zatrudnienie podjęło 5 osób niepełnosprawnych.

Kwota dofinansowania projektu: 227.580,00 zł (w tym **108.280,75 zł - budżet na 2013r**).

4.5 W 2013 roku Powiatowy Urząd Pracy był partnerem w projekcie pt.: ***„Przedsiębiorczość – droga do sukcesu"***, który był współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego i realizowany przez Powiatowy Urząd Pracy w Giżycku, w ramach Priorytetu VI- Rynek pracy otwarty dla wszystkich, Działanie 6.2 – Wsparcie oraz promocja przedsiębiorczości i samozatrudnienia. W ramach projektu 5 osób bezrobotnych z powiatu piskiego otrzymało środki na podjęcie działalności gospodarczej. Kontynuacja projektu z roku 2012.

4.6 Program ***„Aktywni po 50-tce"*** finansowany był ze środków pochodzących z „rezerwy" Ministra Pracy i Polityki Społecznej. Projekt skierowany był do 117 osób bezrobotnych powyżej 50 roku życia pozostających co najmniej 6 miesięcy w ewidencji Powiatowego Urzędu Pracy w Piszu.

W ramach programu osoby bezrobotne skorzystały z:

- pośrednictwa pracy- 117 osób,
- poradnictwo zawodowe (utworzenie lub modyfikacja IPD)- 117 osób,

- zatrudnienia w ramach refundacji kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowisk pracy- 6 osób,
- zatrudnienia w ramach prac interwencyjnych – 15 osób,
- zatrudnienia w ramach robót publicznych – 96 osób.

Kwota programu**: 980.000,00** zł.

4.7 Program ***„Kierunek praca”*** – finansowany był ze środków Funduszu Pracy pozyskanych z „rezerwy” MPiPS. Celem programu była pomoc 100 osobom bezrobotnym do 30 roku życia, zarejestrowanym w Powiatowym Urzędzie Pracy w Piszu co najmniej 6 m-cy, w tym do osób bez kwalifikacji zawodowych, bez doświadczenia zawodowego lub wykształcenia średniego oraz do osób długotrwale bezrobotnych i osób zamieszkujących obszary wiejskie. Osoby bezrobotne skorzystały: z poradnictwa zawodowego (utworzenie lub modyfikacja IPD), z pośrednictwa pracy, ze staży – 26 osób, ze szkoleń indywidualnych - 12 osób, zatrudnienie w ramach robót publicznych podjęło – 22 osoby, prace interwencyjne podjęło 30 osób oraz w ramach wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy zatrudniono 10 osób.

Kwota programu: **680.000,00** zł.

4.8 Program ***„Aktywizacja zawodowa osób bezrobotnych z powiatu piskiego”*** – finansowany był ze środków Funduszu Pracy pozyskanych z „rezerwy” MPiPS i powstał z myślą o osobach bezrobotnych będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy określone w art. 49 ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy. Programem objęto 180 osób bezrobotnych. Działania, które zaplanowano w ramach projektu to: pośrednictwo pracy, roboty publiczne – 163 osoby, jednorazowe środki na rozpoczęcie działalności gospodarczej- 2 osoby oraz zatrudnienie w ramach wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy podjęło 15 osób.

Kwota programu**: 620.000,00** zł.

4.9 Program dla ***„Osób bezrobotnych będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy określone w art. 49 ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy”*** – finansowany był ze środków Funduszu Pracy pozyskanych z „rezerwy” MPiPS. Program był skierowany do 101 osób bezrobotnych znajdujących się w szczególnej sytuacji na lokalnym rynku pracy. Osoby w ramach programu skorzystały z pośrednictwa pracy i prac społecznie użytecznych.

Kwota programu: **70.000,00 zł.**

4.10 Program ***„Czas na pracę"*** - to kolejny program skierowany do osób bezrobotnych będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy określone w art. 49 ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy. Program finansowany był ze środków Funduszu Pracy pozyskanych z „rezerwy Ministra Pracy i Polityki Społecznej i był odpowiedzią na zapotrzebowanie na dane formy wsparcia lokalnego rynku pracy jak i samych osób bezrobotnych z powiatu piskiego. W ramach programu 47 osób bezrobotnych skorzystało z

poradnictwa zawodowego, pośrednictwa pracy, zatrudnienia w ramach robót publicznych – 21 osób, staży - 11 osób oraz zatrudnienia w ramach prac interwencyjnych – 15 osób.

Kwota programu**: 258.000,00** zł.

4.11 Projekt pt.: ***„Kompetencje zawodowe kluczem do sukcesu”*** realizowany jest w Priorytecie VI Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki, Poddziałaniu 6.1.1 - Wsparcie osób pozostających bez zatrudnienia na regionalnym rynku pracy.

Projekt skierowany jest do 60 osób bezrobotnych (w tym min. 31 kobiet) z powiatu piskiego zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Piszu, w wieku 18-30 lat i jednocześnie nie posiadających kwalifikacji zawodowych lub doświadczenia zawodowego lub będących osobami długotrwale bezrobotnymi. Każdy uczestnik projektu zostanie objęty min. 3 instrumentami wsparcia.

W ramach projektu zaplanowano następujące działania: poradnictwo zawodowe, objęcie Indywidualnym Planem Działania, zajęcia w Klubie Pracy, szkolenia indywidualne, pośrednictwo pracy, staże. Planowana efektywność zatrudnieniowa projektu to 45%.

Projekt jest finansowany w 100% z Europejskiego Funduszu Społecznego**,** nie ma założonego wkładu własnego.

Wartość projektu**: 1 059 607,25 zł**

Kwota projektu wydatkowana w 2013 roku – 15.077,34 zł

Okres realizacji projektu: 01.10.2013r. - 30.06.2015r.

Łącznie na rzecz promocji zatrudnienia oraz łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej Powiatowy Urząd Pracy w Piszu w roku 2013 pozyskał kwotę 3.392.644,64 zł na którą składały się: programy z rezerwy MPiPS oraz projekty współfinansowane z Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki.

4.12 W roku 2013 urząd realizował również projekt ***„Urzędnik z klasą”*** z Europejskiego Funduszu Społecznego, który wspierał działalność Powiatowego Urzędu Pracy w Piszu od 01 października 2012 roku.

Celem projektu było podniesienie efektywności i jakości świadczonych usług na rzecz osób bezrobotnych oraz upowszechnianie pośrednictwa pracy i poradnictwa zawodowego na terenie powiatu piskiego poprzez dofinansowanie zatrudnienia 4 pośredników pracy i 1 doradcy zawodowego.

Projekt ***”Urzędnik z klasą”*** *był współfinansowany w 85% ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego* Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki, Priorytet VI – „ Rynek pracy otwarty dla wszystkich”, Działanie 6.1- Poprawa dostępu do

zatrudnienia oraz wspieranie aktywności zawodowej w regionie, Poddziałanie 6.1.2 – Wsparcie powiatowych i wojewódzkich urzędów pracy w realizacji zadań na rzecz aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych w regionie.

Łączna wartość projektu 210.705,30 PLN.

Okres realizacji: 01.10.2012r. do 31.12.2013r.

4.13 Projektu: „Kompetentni pracownicy – integracja społeczna i zawodowa osób długotrwale bezrobotnych w wieku 50+z gminy: Biała Piska i Orzysz w powiecie piskim. Projekt partnerski ze Stowarzyszeniem Kobieta na PLUS w Rucianem Nida.

Projekt zakłada aktywizację 50 osób bezrobotnych długotrwale z terenu gminy Orzysz i Biała Piska w okresie 01.01.2013 – 31.12.2014 r. Budżet Projektu wynosi łącznie 1 154 261,42 zł. Kwota dofinansowanie zadań realizowanych przez PUP w Piszu 28 800, 00 zł.

Powiatowy Urząd Pracy w Piszu jako Partner projektu jest odpowiedzialny za realizację następujących zadań określonych w Projekcie tj.:

- dystrybucję na terenie Urzędu i w Lokalnych Punktach Informacyjno-Konsultacyjnych w Orzyszu i Białej Piskiej ulotek informujących o projekcie,
- opracowanie ogłoszeń o naborze do projektu i zamieszczenie ich na stronie internetowej Powiatowego Urzędu Pracy w Piszu,
- przeprowadzenie 6 spotkań informacyjno-promocyjnych na terenie gminy: Biała Piska i Orzysz oraz spotkanie podsumowujące realizację projektu,
- rekrutacja 50 Beneficjentów Ostatecznych,
- przygotowanie bazy oraz zaangażowanie przedsiębiorstw/instytucji, które przyjmą uczestników na staż/zajęcia reintegracji zawodowej,
- zorganizowanie staży dla Beneficjentów Ostatecznych w ramach zadania: staże/zajęcia reintegracji zawodowej u pracodawcy,
- uzyskanie wskaźnika zatrudnienia po zakończeniu realizacji projektu (co najmniej 20% do ogółu Uczestników Projekty biorących udział w Projekcie),
- promocja projektu.

Programy realizowane w Powiecie piskim

Tabela nr 5. Realizowane projekty/programy wg form wsparcia, liczby osób i kwoty pozyskanej na ich realizację.

Lp.	Nazwa projektu	Forma wsparcia/działania	Liczba osób objętych programem	Kwota pozyskana przez PUP w Piszu (wartość w zł)
1	**„Solidny starter zawodowy''** współfinansowany ze środków EFS, Priorytet VI (Poddziałanie 6.1.1) - konkursowy	Uczestnicy objęci min. trzema formami wsparcia tj.: doradztwem zawodowym, szkoleniami zawodowymi, pośrednictwem pracy, stażami.	**60**	679.965,67 zł (w tym **369.530,71zł** - budżet na 2013r).
2.	**„Postawmy na młodych!''** współfinansowany ze środków EFS, Priorytet VI (Poddziałanie 6.1.1) - konkursowy	Uczestnicy objęci min. trzema formami wsparcia tj.: doradztwem zawodowym, zajęciami aktywizacyjnymi, szkoleniami zawodowymi, pośrednictwem pracy, stażami.	**36**	520.337,18 zł (w tym **306.833,18** zł - budżet na 2013r).
3.	**„Bez barier''** współfinansowany ze środków EFS, Priorytet VI (Poddziałanie 6.1.1) - konkursowy	Uczestnicy objęci min. trzema formami wsparcia tj.: doradztwem zawodowym, zajęciami aktywizacyjnymi, szkoleniami zawodowymi, pośrednictwem pracy, stażami.	**15**	227.580,00 zł (w tym **108.280,75** zł - budżet na 2013r).
4.	**„Przedsiębiorczość – droga do sukcesu''** współfinansowany ze środków EFS i realizowany przez PUP w Giżycku, Priorytet VI, Działanie 6.2	W ramach projektu 18 osób z powiatu piskiego otrzymało środki na podjęcie działalności gospodarczej.	**5**	
5.	**„Aktywni po 50-tce**" finansowany był ze środków pochodzących z „rezerwy" Ministra Pracy i Polityki Społecznej.	Poradnictwo zawodowym (w tym tworzenie IPD), zajęciami aktywizacyjnymi, pośrednictwem pracy, refundacja kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy, roboty publiczne, prace interwencyjne	**117**	980.000,00
6.	**„Kierunek praca"** – finansowany był ze środków Funduszu Pracy pozyskanych z „rezerwy" MPiPS	Poradnictwo zawodowym (w tym tworzenie IPD), zajęciami aktywizacyjnymi, pośrednictwem pracy, szkolenia indywidualne, refundacja kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy, roboty publiczne, prace interwencyjne	**100**	680.000,00
7.	**„Aktywizacja zawodowa osób bezrobotnych z powiatu piskiego"** – finansowany był ze środków	Pośrednictwo pracy, zatrudnienie w ramach robót publicznych, wyposażenie lub doposażenie	**180**	620.000,00

	pozyskanych z „rezerwy” MPiPS	stanowisk pracy, środki na podjęcie działalności gospodarczej		
8.	**„Osób bezrobotnych będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy określone w art. 49 ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy”** – finansowany był ze środków pozyskanych z „rezerwy” MPiPS.	Pośrednictwo pracy, prace społecznie użyteczne	**101**	70.000,00
9.	**„Czas na pracę"** – finansowany był ze środków pozyskanych z „rezerwy” MPiPS.	poradnictwa zawodowego, pośrednictwa pracy, zatrudnienia w ramach robót publicznych ,staże oraz zatrudnienia w ramach prac interwencyjnych	**47**	258.000,00
OGÓŁEM środki pozyskane przez PUP w Piszu w 2013 roku (w tym trzy projekty przechodzące z roku 2012)				**3.392.644,64 zł**

Środki Funduszu Pracy przyznane "algorytmem" **- 5.171.200,00 zł**
„Koniec z biernością – czas na pracę” współfinansowany ze środków EFS Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki, Priorytet VI (Poddziałanie 6.1.3) **- 4.656.500,00**

Łączna suma środków przeznaczonych w 2013 roku na aktywizację osób bezrobotnych wyniosła – **13.220.344,64 zł.**

5 FUNDUSZ PRACY

W roku 2013 wydatki z Funduszu Pracy wynosiły ogółem 25.475,2 tys. zł. i były wyższe w stosunku do poprzedniego roku o 39,5 tys. zł. (w roku 20112– 25.435,7 tys. zł.).

Środki Funduszu Pracy (FP) zostały wydatkowane na:

- aktywne formy ogółem w kwocie 12.434,1 tys. zł., tj. 48,8% środków FP,
- zasiłki dla bezrobotnych - 11.696,3 tys. zł., tj. 45,9 ogólnej środków FP,
- dodatki aktywizacyjne – 364,9 tys. zł., tj. 1,4% ogólnej środków FP,
- pozostałe wydatki fakultatywne – 932,4 tys. zł., tj. 3,7% ogólnej kwoty FP.

W porównaniu z rokiem 2012 zmalały wydatki na aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu o 392,5 tys. zł., tj. o 3,1%. Natomiast wzrosły wydatki na zasiłki dla bezrobotnych o 294,3 tys. zł., tj. o 2,6% oraz dodatki aktywizacyjne o 67,8 tys. zł., tj. 22,8%.

W roku 2013 wystąpiła nowa forma wydatku obligatoryjnego – świadczenie integracyjne.

Wykres 6. Struktura wydatków na aktywne formy z Funduszu Pracy na aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu w Powiecie piskim za rok 2013.

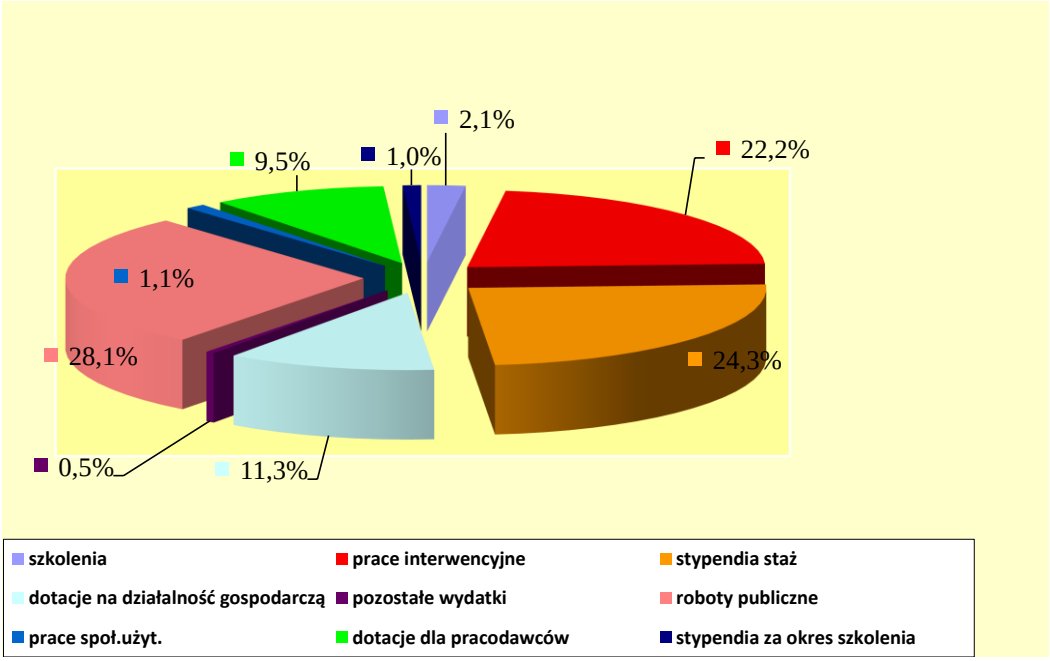

Źródło: Opracowanie własne, na podstawie sprawozdania MPiPS-02

Najwięcej środków Funduszu Pracy na aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu wydatkowano (w tys. zł.) na:

- roboty publiczne – 3.492,3 (28,09%),
- stypendia za staż – 3.020,6 (24,29%),
- prace interwencyjne – 2.760,7 (22,2%),
- środki na podjęcie działalności gospodarczej – 1.407,3 (11,32%),
- wyposażenia i doposażenia stanowisk pracy – 1.176,7 (9,46%),

- szkolenia – 258, (2,07%),
- prace społecznie użyteczne – 134,2 (1,08%),
- stypendia za okres szkolenia – 124,9 (1,01%),
- inne wydatki (razem) – 59,4 (0,48%).

6 POSDUMOWANIE

- W porównaniu z grudniem 2012 roku liczba bezrobotnych na koniec grudnia 2013 była wyższa **o 516** osób i wynosiła **6 306 osób**.
- Utrzymujące się nadal wysokie bezrobocie w Powiecie piskim spowodowane jest złą sytuacją na rynku pracy w kraju przekładającą się na lokalny rynek pracy. Pracodawcy ograniczają zatrudnienie, likwidują etaty i nie przedłużają umów na czas określony. W ostatnich latach nie powstały żadne nowe instytucje które przyczyniają się do trwałego zmniejszenia bezrobocia i zapewnią zatrudnienie.
- Stopa bezrobocia na koniec grudnia 2013 roku kształtowała się na poziomie **32,7%,** w porównaniu do roku ubiegłego wzrosła o **1,4 pkt. proc**. Powiat piski na koniec roku zajmował II miejsce w województwie warmińsko-mazurskim pod względem stopy bezrobocia oraz III miejsce w kraju.
- W roku 2013, Powiatowy Urząd Pracy dysponował **2716** ofertami pracy, **o 344** mniej niż w roku poprzednim. Zmniejszenie liczby zgłoszonych wolnych miejsc pracy związane było ze zmniejszeniem środków na aktywizację osób bezrobotnych (pomimo pozyskanych dodatkowych środków na realizację programów).
- W roku 2013, w różnych formach aktywizacji finansowanych ze środków Funduszu Pracy oraz programów uczestniczyło **2517** osób (**o 177** mniej niż w 2012 roku). Pracę subsydiowaną (finansowaną przez Urząd) podjęło **1675** osób (**o 177** mniej niż w ubiegłym roku) Natomiast pracę niesubsydiowaną podjęło **2459** osób (**o 202** więcej niż w roku poprzednim).
- W roku 2013 Powiatowy Urząd Pracy pozyskał **3.392.644,64 zł.** na realizację programów mających na celu aktywizację osób bezrobotnych. Łącznie na aktywizację osób bezrobotnych przeznaczono środki w wysokości - **13.220.344,64 zł.**

Opracowała: Renata Sulewska

przy wykorzystaniu danych sporządzonych przez:

1. Agnieszkę Ostrowską
2. Grażynę Stomską-Kajko
3. Edytę Makowską
4. Sylwię Sidorowicz
5. Magdalenę Rękawek
6. Anetę Brandt
7. Beatę Szczyrów
8. Małgorzatę Zach
9. Bogumiłę Krauze
10. Stanisława Olender
11. Dorotę Alicką.